

РОЗВИТОК АГРАРНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ПРИВАБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Сучасні глобалізаційні процеси формують нову парадигму розвитку туризму, що базується на принципах сталості, екологічної свідомості та збереження культурної ідентичності. В умовах посилення міжнародної конкуренції за туристичні потоки країни дедалі активніше розвивають нові форми туризму, орієнтовані на природність, автентичність і близькість до місцевих громад [1].

Однією з таких форм є аграрний туризм - поєднання сільськогосподарської діяльності з рекреаційними послугами, яке сприяє розвитку підприємництва на селі, створенню робочих місць і збереженню культурної спадщини [2]. Для України, де сільські території займають понад 70 % площі країни, аграрний туризм може стати ефективним інструментом підвищення їх привабливості та інтеграції у глобальний туристичний простір.

Глобалізація визначає умови, у яких аграрний туризм перетворюється на механізм економічної диверсифікації села. Вона відкриває доступ до міжнародних ринків, інвестиційних ресурсів, нових форматів співпраці, але водночас створює ризики стандартизації, втрати локальної автентичності та залежності від глобальних туристичних гігантів[3].

Розвиток аграрного туризму як чинника підвищення привабливості сільських територій України доцільно розглядати через наступні напрями (Рис.1).

Напрями розвитку аграрного туризму як чинника підвищення привабливості сільських територій України

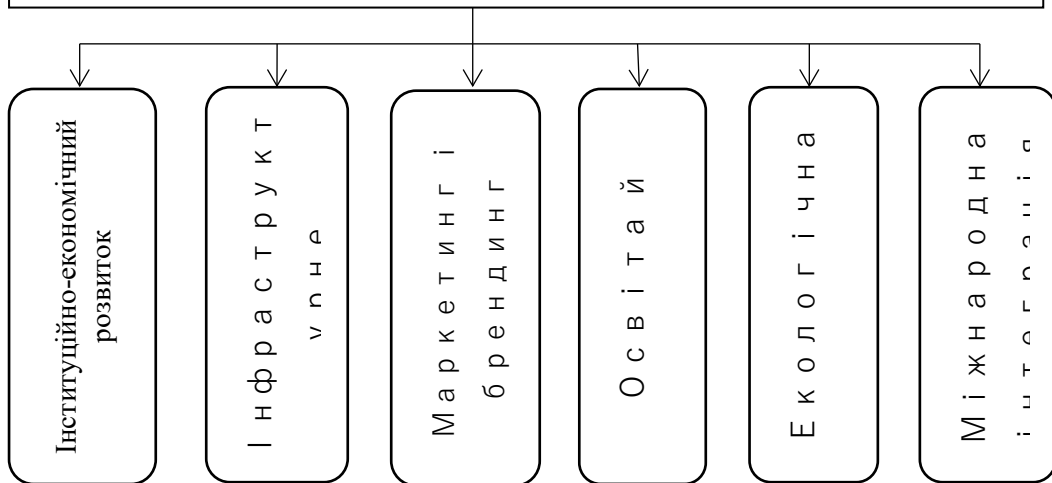

Рисунок 1. Напрями розвитку аграрного туризму як чинника підвищення привабливості сільських територій України

Розвиток транспортної, комунікаційної, побутової та рекреаційної інфраструктури є базовою передумовою привабливості сільських територій. Наявність якісних доріг, зручного сполучення, комфортного житла та сучасних засобів зв'язку визначає рівень доступності DESTINACIЙ для туристів. Поліпшення інфраструктури стимулює приплив інвестицій, формує нові робочі місця та підвищує рівень життя місцевого населення.

Економічний розвиток аграрного туризму полягає у створенні доданої вартості на основі поєднання фермерської діяльності з туристичними послугами. Це сприяє диверсифікації доходів сільських домогосподарств, розширенню малого бізнесу, активізації підприємництва та підвищенню податкових надходжень до місцевих бюджетів [2].

Соціальний аспект аграрного туризму проявляється у збереженні традиційного способу життя, народних ремесел, фольклору та побутової культури. Туристична діяльність стимулює взаємодію місцевої громади з відвідувачами, сприяє підвищенню соціальної згуртованості, зміцненню місцевої ідентичності та розвитку волонтерських ініціатив [1].

Екологічна складова аграрного туризму базується на принципах сталого природокористування, охорони довкілля та популяризації екологічної культури серед туристів. Впровадження екологічно чистих технологій, систем утилізації відходів, органічного землеробства та відновлюваної енергетики підвищує екологічну привабливість територій.

Ефективна державна та регіональна політика відіграє ключову роль у розвитку аграрного туризму. Вона включає створення нормативно-правової бази, фінансові стимули, програми підтримки фермерських господарств, навчання кадрів і формування партнерств між владою, бізнесом та громадським сектором. Злагоджена координація цих суб'єктів дозволяє створити сприятливе середовище для інноваційного розвитку сільських територій.

Розвиток аграрного туризму в умовах глобалізації має значний потенціал для активізації сільських громад, підвищення їх економічної стійкості та залучення інвестицій. Для досягнення цих цілей необхідна комплексна державна стратегія, що включає підтримку фермерів, інноваційні маркетингові інструменти, цифровізацію туристичних послуг і міжрегіональну кооперацію. Аграрний туризм може стати не лише формою дозвілля, а й важливим механізмом регіонального розвитку України, який поєднує традиції та сучасні глобальні тенденції сталого туризму.

Ключові слова: аграрний туризм, глобалізація, інфраструктура, інвестиції.

Список використаних джерел:

1. Мажута В., Чмутова І. Світові тенденції розвитку сталого туризму та можливості їх імплементації в Україні. *Економіка та суспільство*. 2025. № 78. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-95> (дата звернення: 22.10.2025).

2. Пітюлич М., Кудак К., Йолтуховська О. Соціально-економічна оцінка впливу сільського туризму на зайнятість та доходи населення Закарпатської області. *Економіка та суспільство*. 2021. № 32. С. 89–96. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/644>. (дата звернення: 22.10.2025).
3. Поліщук С. О. Проблеми та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні. *Ефективна економіка*. 2022. № 6. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/119> (дата звернення: 24.10.2025).